

OPONENTSKÝ POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI PETRA JÁCHIMA S NÁZVEM „KŘEŠŤAN A VEGETARIÁNSTVÍ. VZTAH ČLOVĚKA KE STVOŘENÍ V SOUVISLOSTI S KONZUMACÍ MASA“

O čem je předložená práce? Autor se zamýšlí nad vegetariánstvím a jeho opodstatněním, zejména pak v otázce konzumace masa.

Hodnocení práce. Z formálního hlediska má tato práce svoje silné a stinné stránky. Za kladné považuji přítomnost shrnujících poznámek v závěru každé kapitoly, dále potom konzultaci internetových zdrojů. Místy se objevuje více překlepů (do toho počítám také opomenuté mezery mezi zkratkou pro stranu a číslem, viz např. poznámky pod čarou č. 45-47), čtenář odhalí také potíže s interpunkcí (např. s. 9). Text se jeví celkově spíše jako shrnutí některých knih než samostatné „vážení“ jednotlivých argumentů; pro úroveň bakalaureátu je to však asi přípustné. Větší pozornost by však měla být věnována práci s díly jiných autorů. Konkrétně: student se velmi často odvolává ve své druhé kapitole na Diplomovou práci J. Medřické s názvem *Psychologické a sociální aspekty vegetariánství*,¹ ale jednak neuvádí ve svých poznámkách pod čarou stránky, ze kterých čerpá, jednak místy podává jako nepřímou citaci i to, co je přímou citací (srovnej Jáchim, první věta na s. 21 - Medřická, s. 9). Metodologicky by bylo lepší „definovat pojmy“ na začátku a ne až ve druhé kapitole (autor se věnuje pojmu vegetariánství až v 2.2.1!).

Z hlediska obsahu autor uvádí některá výrazná tvrzení nebo data bez větší dokumentace a konkrétnosti. Tak např. na s. 18-19 se čtenář dozví poněkud všeobecné „v některých kulturách“, ale žádná poznámka pod čarou nevysvětluje, ve kterých konkrétně k zmiňovanému jevu dochází. Nebo na s. 29: „Židovsko-křesťanská tradice je často osočována z toho, že do centra veškerého dění klade člověka, kterému všechny ostatní živé tvory podřizuje“ – čtenář opět zůstane s otázkou na rtech: Kdo to tvrdí? Na hraně je podle mne tvrzení „Touha nemuset zabíjet pro potravu je stará jako lidstvo samo“ (s. 26, odst. 1) – ale vzhledem k části, ve které se nachází, by mohla být pochopena jako parafráze výroku E. Koháka. Vyvození závěru na s. 8² je zcela chybné: skutečnost, že člověk i zvířata jsou vytvořeni z hlíny, s sebou nenesou nutně přítomnost dechu života! Pozorná četba prvních dvou kapitol Geneze však odhalí, že člověk a zvířata opravdu mají „živou duši“ (hebr. *néfeš hajjáh*; srv. Gn 1,30 a Gn 2,7) a mají k sobě tímto způsobem mnohem blíže než k rostlinám.

Dále soudím, že autor „srovnává nesrovnatelné“, čili staví na stejnou úroveň výsledky oblasti filozoficko-teologické s výsledky přírodních věd, jak je patrné v oddíle 3.1.3, kdy konfrontuje Aristotela a Akvinského se „současnými poznatky o zvířatech“.³ Bylo by moc dobře, aby autor objasnil své chápání „mimovědeckého“ a „vědeckého“ zdroje (ad s. 39) a udělal si jasno ve vztahu filozofie/teologie a přírodních věd. Na s. 23-24 se čtenář dozví jen 19 důvodů pro vegetariánství, ačkoli deklarováno jich má být podle názvu 21. Oddíl 1.1.3 postrádá jasné poukazy na biblické pasáže v listě Římanům (čtenář se dozví o verši 17 a 20, ale neví, z jaké kapitoly!!).

Celkově se mi jeví práce jako ještě odpovídající požadavkům na bakalaureát. Výše zmíněné mne vede k návrhu hodnotit práci stupněm dobře.

V Českých Budějovicích dne 17. května 2010

J. Jáchim

¹ Dostupné dne 17. 5. 2010 na <http://www.vegspol.cz/storage/1224974603_sb_diplomovprce-psychologickasocilnaspektyvegetarinstv-jitkamedick.pdf>.

² „Z prvních veršů knihy Genesis můžeme vypožorovat, že člověk i zvířata byli vytvořeni z hlíny. Z čehož můžeme vyvodit, že i zvířatům musel být vdechnut dech života (přestože je to výslovně zmíněno jen v případě člověka)“ (Jáchim, s. 8).

³ „Současné poznatky o zvířatech, založené na výzkumech a pozorování zvířecího chování, se samozřejmě nachází v přímém protikladu k názorům Aristotela i Tomáše Akvinského“ (Jáchim, s. 31).